

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4280/2559

นางผาน สีทา กับพวกโจทก์ สำนักงานประกันสังคมจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พ.ร.บ.เงินทดแทน พ.ศ. 2537 มาตรา 18, พ.ร.บ.เงินทดแทน พ.ศ. 2537 มาตรา 24

ย่อ / หลักกฎหมาย

พ.ร.บ.เงินทดแทน พ.ศ.2537 มาตรา 18 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "เมื่อลูกจ้างประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยหรือสูญหาย ให้นายจ้างจ่ายค่าทดแทนเป็นรายเดือนให้แก่ลูกจ้างหรือผู้มีสิทธิตามมาตรา 20..." และมาตรา 24 บัญญัติว่า "การจ่ายค่าทดแทนตามมาตรา 18 หรือมาตรา 19 นายจ้างและลูกจ้าง หรือผู้มีสิทธิตามมาตรา 20 แล้วแต่กรณี จะตกลงกันจ่ายค่าทดแทนในคราวเดียวเต็มจำนวนหรือเป็นระยะเวลาอย่างอื่นก็ได้" จากบทบัญญัติกฎหมายดังกล่าวมุ่งประสงค์ให้ผู้มีสิทธิตามมาตรา 20 ได้รับค่าทดแทนเป็นรายเดือน เพื่อให้มีเงินช่วยเหลือในการดำรงชีวิตในระยะยาว การจ่ายค่าทดแทนในคราวเดียวเต็มจำนวนหรือเป็นระยะเวลาอย่างอื่นนั้น จะทำได้ต้องเกิดจากการตกลงกันระหว่างนายจ้างหรือสำนักงานประกันสังคมกับลูกจ้างหรือผู้มีสิทธิตามมาตรา 20 ดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา 24 เมื่อไม่ปรากฏว่าจำเลยได้พิจารณาตกลงอนุมัติให้จ่ายค่าทดแทนแก่โจทก์ทั้งสองคราวเดียว แต่กลับปรากฏว่าจำเลยโดยสำนักงานประกันสังคมเขตพื้นที่ 11 และคณะกรรมการกองทุนเงินทดแทนมีคำวินิจฉัยให้จ่ายค่าทดแทนแก่โจทก์ทั้งสองเป็นรายเดือนตามมาตรา 18 (4) จึงเท่ากับว่าจำเลยไม่ประสงค์จะตกลงกับโจทก์ทั้งสองในการจ่ายค่าทดแทนในคราวเดียวเต็มจำนวนแก่โจทก์ทั้งสอง โจทก์ทั้งสองจึงไม่สามารถขอให้จำเลยจ่ายค่าทดแทนในคราวเดียวเต็มจำนวนได้ตามมาตรา 24 ที่ศาลแรงงานกลางพิพากษาให้จำเลยจ่ายค่าทดแทนคราวเดียวบางส่วนจึงเป็นการไม่ชอบ

คำพิพากษา

โจทก์ทั้งสองฟ้องขอให้เพิกถอนคำวินิจฉัยที่ 10/2554 ลงวันที่ 8 ธันวาคม 2554 ข้อ 4 และให้บังคับจำเลยจ่ายค่าทดแทนตามสิทธิแก่โจทก์ทั้งสองในคราวเดียวเต็มจำนวน จำเลยให้การขอให้ยกฟ้อง ศาลแรงงานกลางพิพากษาให้แก้ไขคำวินิจฉัยของคณะกรรมการกองทุนเงินทดแทนที่ 10/2554 เป็นให้จำเลยจ่ายค่าทดแทนคราวเดียวจำนวน 550,000 บาท ส่วนที่เหลือให้จ่ายเป็นรายเดือน เดือนละ 9,576 บาท นับจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ทั้งสอง นอกนั้นคงไว้ตามเดิม คำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก จำเลยอุทธรณ์ต่อศาลฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีแรงงานวินิจฉัยว่า ศาลแรงงานกลางฟังข้อเท็จจริงว่า โจทก์ที่ 2 มอบอำนาจให้โจทก์ที่ 1 เป็นผู้ดำเนินคดีแทนและโจทก์ทั้งสองเป็นสามีภริยากันจดทะเบียนสมรสกันตามกฎหมาย นายบุญกองเป็นบุตรของโจทก์ทั้งสองและเป็นลูกจ้างของบริษัทร่วมถาวรขนส่ง (2002) จำกัด ทำงานในตำแหน่งพนักงานขับรถเมื่อวันที่ 28 มกราคม 2554 เวลาประมาณ 6 นาฬิกา ขณะนายบุญกองขับรถไปส่งสินค้าที่จังหวัดชุมพรตามคำสั่งของนายจ้าง รถเสียหลักตกถนนชนต้นไม้ข้างทางได้รับอันตรายสาหัสและเสียชีวิตในเวลาต่อมา โจทก์ทั้งสองและนางสาวจริยา บุตรของนายบุญกองยื่นขอรับเงินทดแทนต่อสำนักงานประกันสังคมเขตพื้นที่ 11 สำนักงานประกันสังคมเขตพื้นที่ 11 มีคำวินิจฉัยว่าการเสียชีวิตของนายบุญกองลูกจ้างเกิดเนื่องจากการทำงานให้แก่นายจ้างมีสิทธิได้รับค่าทดแทนตามพระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ.2537 มาตรา 18 (4) กรณีลูกจ้างถึงแก่ความตาย

ร่วมกันเดือนละ 9,576 บาท เป็นเวลา 8 ปี โดยให้รับเงินดังกล่าวเป็นรายเดือนโจทก์ทั้งสองไม่พอใจ จึงอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการกองทุนเงินทดแทน ขอให้จ่ายค่าทดแทนแก่โจทก์ทั้งสองคราวเดียว เต็มจำนวน เนื่องจากโจทก์ทั้งสองจะนำค่าทดแทนไปเป็นค่าใช้จ่ายในการปลูกบ้านซึ่งอยู่ระหว่าง ดำเนินการยังไม่แล้วเสร็จและนำไปซื้อเครื่องมือการเกษตรรถไถนา ซึ่งโจทก์ทั้งสองจำเป็นต้องใช้ ในการประกอบอาชีพ คณะอนุกรรมการพิจารณาเงินทดแทน (กรณีทั่วไป) พิจารณาแล้วเห็นว่า นางสาวจรียา ซึ่งเป็นผู้มีสิทธิได้รับค่าทดแทนกรณีนายบุญทองเสียชีวิตไม่ได้ให้ความยินยอมในการ จ่ายค่าทดแทนคราวเดียวเต็มจำนวน โจทก์ทั้งสองจึงไม่มีสิทธิได้รับค่าทดแทนคราวเดียวเต็ม จำนวนตามมติที่ประชุมครั้งที่ 12 ลงวันที่ 29 กันยายน 2554 ต่อมาคณะกรรมการกองทุนเงิน ทดแทนพิจารณาอุทธรณ์ของโจทก์ทั้งสองแล้วเห็นว่า นางสาวจรียามีอายุครบ 18 ปีบริบูรณ์และไม่ได้ ศึกษาอยู่ในระดับที่ไม่สูงกว่าปริญญาตรีก่อนที่จะมีอายุ 18 ปีบริบูรณ์ จึงพ้นจากการเป็นผู้มีสิทธิ ได้รับเงินทดแทนตามมาตรา 20 (3) ไม่มีสิทธิได้รับค่าทดแทนที่เหลือต่อไปและเห็นว่าการจ่าย ค่าทดแทนคราวเดียวเต็มจำนวนไม่ปรากฏเหตุผลความจำเป็นที่จะจ่ายได้ แล้ววินิจฉัยว่า ปัจจุบัน โจทก์ที่ 1 อายุ 69 ปี และโจทก์ที่ 2 อายุ 68 ปี ถือว่าทั้งสองคนมีอายุมากแล้วและยังต้อง ประกอบอาชีพทำนาเพื่อหาเลี้ยงชีพย่อมเป็นการยากที่จะใช้แรงงานเพื่อการดังกล่าวได้โดยตรง จำเป็นต้องใช้เครื่องมือในการเกษตรหรือรถไถนาเพื่อช่วยทุ่นแรงในการทำนา ถือได้ว่ารถไถนาเป็น ความจำเป็นแก่การประกอบอาชีพของโจทก์ทั้งสอง และโจทก์ทั้งสองยืนยันว่าบ้านที่มีอยู่เดิม ทรุดโทรมไม่เหมาะแก่การอยู่อาศัยจำเป็นต้องสร้างขึ้นใหม่ ซึ่งพิจารณาตามรูปถ่าย ซึ่งเป็นฉบับ เดียวกับรูปถ่ายจะเห็นได้ว่าบ้านอยู่ระหว่างการก่อสร้างมีลักษณะชั้นเดียว เมื่อโจทก์แถลงยืนยันว่า เงินค่าก่อสร้างบ้านประมาณ 150,000 บาท และเครื่องมือทำกินซึ่งเป็นรถไถนา ราคาประมาณ 400,000 บาท โจทก์ทั้งสองจึงมีความจำเป็นในการขอรับค่าทดแทนเพื่อใช้ในการปลูกบ้านซึ่งอยู่ ระหว่างดำเนินการยังไม่แล้วเสร็จและนำไปซื้อรถไถนาเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการทำนาต่อไปรวม จำนวน 550,000 บาท จึงเห็นสมควรให้โจทก์ทั้งสองได้รับเงินจำนวนดังกล่าวคราวเดียวเต็มจำนวน ได้ มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของจำเลยว่า ที่ศาลแรงงานกลางพิพากษาให้จำเลยจ่าย ค่าทดแทนคราวเดียวจำนวน 550,000 บาท ส่วนที่เหลือให้จ่ายเป็นรายเดือน เดือนละ 9,576 บาท นับจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้นแก่โจทก์ทั้งสองชอบหรือไม่ นั้น เห็นว่า พระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ.2537 มาตรา 18 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "เมื่อลูกจ้างประสบ อันตรายหรือเจ็บป่วยหรือสูญหาย ให้นายจ้างจ่ายค่าทดแทนเป็นรายเดือนให้แก่ลูกจ้างหรือผู้มีสิทธิ ตามมาตรา 20 แล้วแต่กรณี ดังต่อไปนี้ ... (4) ร้อยละหกสิบของค่าจ้างรายเดือน สำหรับกรณีที่ ลูกจ้างถึงแก่ความตายหรือสูญหายมีกำหนดแปดปี" มาตรา 20 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "เมื่อลูกจ้าง ประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยจนถึงแก่ความตายหรือสูญหายให้บุคคลดังต่อไปนี้เป็นผู้มีสิทธิได้ รับเงินทดแทนจากนายจ้าง (1) บิดา มารดา ..." และมาตรา 24 บัญญัติว่า "การจ่ายค่าทดแทนตาม มาตรา 18 หรือมาตรา 19 นายจ้างและลูกจ้าง หรือผู้มีสิทธิตามมาตรา 20 แล้วแต่กรณี จะตกลงกัน จ่ายค่าทดแทนในคราวเดียวเต็มจำนวนหรือเป็นระยะเวลาอย่างอื่นก็ได้" จากบทบัญญัติกฎหมาย ดังกล่าวมุ่งประสงค์ให้ผู้มีสิทธิตามมาตรา 20 ได้รับค่าทดแทนเป็นรายเดือน เพื่อให้มีเงินช่วยเหลือ ในการดำรงชีวิตในระยะยาวการจ่ายค่าทดแทนในคราวเดียวเต็มจำนวนหรือเป็นระยะเวลาอย่าง อื่นนั้น จะทำได้ต้องเกิดจากการตกลงกันระหว่างนายจ้างหรือสำนักงานประกันสังคม กับลูกจ้าง หรือผู้มีสิทธิตามมาตรา 20 ดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา 24 เมื่อคดีของโจทก์ทั้งสองไม่ปรากฏว่าจำเลย ได้พิจารณาตกลงอนุมัติให้จ่ายค่าทดแทนแก่โจทก์ทั้งสองคราวเดียว แต่กลับปรากฏว่าจำเลยโดย

สำนักงานประกันสังคมเขตพื้นที่ 11 และคณะกรรมการกองทุนค่าทดแทนมีคำวินิจฉัยให้จ่ายค่าทดแทนแก่โจทก์ทั้งสองเป็นรายเดือนตามมาตรา 18 (4) จึงเท่ากับว่า จำเลยไม่ประสงค์จะตกลงกับโจทก์ทั้งสองในการจ่ายค่าทดแทนในคราวเดียวเต็มจำนวนแก่โจทก์ทั้งสอง โจทก์จึงไม่สามารถขอให้จำเลยจ่ายค่าทดแทนในคราวเดียวเต็มจำนวนได้ตามพระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ.2537 มาตรา 24 ที่ศาลแรงงานกลางพิพากษาให้จำเลยจ่ายค่าทดแทนคราวเดียวบางส่วนจึงเป็นการไม่ชอบ อุทธรณ์ของจำเลยฟังขึ้น คดีไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยอุทธรณ์ประการอื่นของจำเลยเพราะไม่ทำให้ผลของคดีเปลี่ยนแปลง พิพากษากลับ ให้ยกฟ้องโจทก์ทั้งสอง

องค์คณะ

ชัยรัตน์ เบ็ญจะมโน · นิยุต สุภัทรพาหิรผล · อีระยุทธ ทรัพย์นภาพร

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/4280/2559>